

KRW, KSW, P

WICEPRZEWODNICZĄCY RADY

16. STY. 2024

Dokument elektroniczny

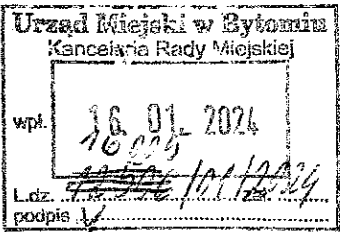
Krzysztof Gajowiak

Miejsce i data sporządzenia dokumentu

2024-01-15

Dane nadawcy

Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach
40-032 Katowice
Jagiellońska 25
Województwo: Śląskie
NIP: 9541727830

Dane adresata

Urząd Miejski w Bytomiu
41-902 Bytom
Parkowa 2
Województwo: Śląskie
NIP: 6260003257
REGON: -

Zawiadomienie o wszczęciu postępowania

Znak sprawy: NPII.4131.1.70.2024

W załączniku przekazuję dokumenty.

Załączniki:

1. Zawiadomienie_o_wszczęciu_postępowania_nadzorczego_znak_sprawy_NPII.4131.1.70.2024_z_dnia_.pdf

Dokument został podpisany, aby go zweryfikować należy użyć oprogramowania do weryfikacji podpisu. Data złożenia podpisu:

2024-01-15T16:53:28+01:00

Podpis elektroniczny

ŚLĄSKI URZĄD WOJEWÓDZKI

W KATOWICACH

Wydział Nadzoru Prawnego

40-032 Katowice, ul. Jagiellońska 25

Katowice, 15 stycznia 2024 r.

NPII.4131.1.70.2024

Rada Miejska w Bytomiu

**Zawiadomienie
o wszczęciu postępowania**

Zawiadamia się, że zgodnie z art. 61 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 ze zm.) w związku z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.) zostało wszczęte postępowanie nadzorcze w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały Nr LXXXVII/1110/23 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie stanowiska Rady Miejskiej dotyczącego petycji, w całości, jako sprzecznej z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), dalej jako „ustawa”, w zw. z art. 19 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego oraz art. 18 ust. 1 w zw. z art. 7 ust. 1 pkt 12 ustawy o samorządzie gminnym.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 18 grudnia 2023 r. Rada Miejska w Bytomiu podjęła uchwałę Nr LXXXVII/1110/23 w sprawie stanowiska Rady Miejskiej dotyczącego petycji, dalej jako „uchwała”.

W podstawie prawnej uchwały wskazano m. in. art. 9 ust. 2 ustawy.

Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 22 grudnia 2023 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru uznał, że jest ona niezgodna z prawem. Rada nie rozpatrzyła merytorycznie petycji w przedmiocie mieszczącym się w jej właściwości rzeczowej, lecz przekazała ją do rozpatrzenia organowi niewłaściwemu w sprawie.

Zgodnie z treścią przepisu art. 2 ust. 1 ustawy petycja może być złożona przez osobę fizyczną, osobę prawną, jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną lub grupę tych podmiotów, zwaną dalej "podmiotem wnoszącym petycję", do organu władzy publicznej, a także do organizacji lub instytucji społecznej w związku z wykonywanymi przez nią zadaniami zleconymi z zakresu administracji publicznej.

Przedmiotem petycji może być żądanie, w szczególności zmiany przepisów prawa, podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej podmiotu wnoszącego petycję, życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji (art. 2 ust. 3 ustawy).

Stosownie do treści art. 9 ust. 2 oraz art. 10 ust. 1 ustawy petycja złożona do organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego jest rozpatrywana przez ten organ bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia jej złożenia.

Zgodnie natomiast z art. 6 ust. 1 ustawy *adresat petycji, który jest niewłaściwy do jej rozpatrzenia, przesyła ją niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 30 dni od dnia jej złożenia, do podmiotu właściwego do rozpatrzenia petycji, zawiadamiając o tym równocześnie podmiot wnoszący petycję. Z kolei, jak stanowi art. 6 ust. 2 ustawy, jeżeli petycja dotyczy kilku spraw podlegających rozpatrzeniu przez różne podmioty, adresat petycji rozpatruje ją w zakresie należącym do jego właściwości oraz przekazuje ją niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie, o którym mowa w ust. 1, do pozostałych właściwych podmiotów, zawiadamiając o tym równocześnie podmiot wnoszący petycję.*

Celem uregulowania zawartego w art. 6 ustawy o petycjach jest skorelowanie treści przedmiotu (żądania) petycji z zakresem właściwości miejscowej oraz rzeczowej adresata, wynikającej z powierzonych mu zadań lub kompetencji (art. 2 ust. 3). Badanie właściwości polega na ustaleniu, czy zakres zadań lub kompetencji przypisanych adresatowi petycji na podstawie ustawy albo przekazania (właściwość delegacyjna) obejmuje sprawy będące przedmiotem petycji. Jeśli przedmiot petycji mieści się w zakresie zadań i kompetencji adresata, jest on podmiotem właściwym do rozpatrzenia petycji (J. Jaśkiewicz [w:] *Ustawa o petycjach. Komentarz*, LEX/el. 2015, art. 6). Powyższe znajduje również potwierdzenie w brzmieniu art. 2 ust. 3 ustawy o petycjach, który stanowi, że *przedmiotem petycji może być żądanie, w szczególności, zmiany przepisów prawa, podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej podmiotu wnoszącego petycję, życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji*.

Zgodnie z treścią art. 19 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego (znajdującego swe zastosowanie na podstawie art. 15 ustawy o petycjach) organy administracji publicznej są obowiązane przestrzegać z urzędu swojej właściwości rzeczowej i miejscowej. Oznacza to dla organu obowiązek dokonania weryfikacji petycji pod kątem właściwości w sprawie będącej przedmiotem żądania.

Reasumując powyższe, podkreślić należy, że wniesienie petycji nakłada na adresata obowiązek zbadania, czy pismo stanowi petycję w rozumieniu ustawy oraz czy mieści się we właściwości tego adresata. Ustalenie, że petycja mieści się we właściwości adresata nakłada na niego obowiązek jej merytorycznego rozpatrzenia w całości lub części – stosownie do art. 6 ust. 2 ustawy o petycjach oraz zawiadomienia wnoszącego petycję o sposobie jej załatwienia wraz z uzasadnieniem na podstawie art. 13 ustawy o petycjach. Natomiast ustalenie, że petycja mieści się we właściwości innego podmiotu wiąże się z obowiązkiem przekazania jej do podmiotu właściwego do rozpatrzenia petycji, zawiadamiając o tym równocześnie podmiot wnoszący petycję w całości na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy lub w części mieszczącej się we właściwości innego podmiotu na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy.

W analizowanej sprawie, mocą § 1 uchwały Rada postanowiła, że *Popiera się petycję złożoną przez Komendanta Bytomskiego Hufca ZHP w sprawie zmiany nazwy Parku Miejskiego im. Franciszka Kachla w Bytomiu na Park Miejski im. hm. Franciszka Kachla*. Zgodnie z § 2 uchwały *Przekazuje się petycję do rozpatrzenia Prezydentowi Miasta Bytomia*.

Treść petycji dostępna jest na stronie internetowej Miasta Bytom pod adresem: <https://www.bytom.pl/dla-mieszkanca/petycje-do-rady-miejskiej-w-2023-roku>. Wnoszący petycję zwrócili się o zmianę nazwy Parku Miejskiego im. Franciszka Kachla w Bytomiu na Park Miejski im. hm. Franciszka Kachla.

Z uchwały wynika, że Rada uznała, że podmiotem właściwym do rozpatrzenia petycji jest Prezydent Miasta, wobec czego przekazała petycję do rozpatrzenia Prezydentowi Miasta (§ 2 uchwały).

Zdaniem organu nadzoru podmiotem właściwym do rozpatrzenia przedmiotowej petycji jest Rada Miejska. To Rada (nie Prezydent Miasta) właściwa jest do podjęcia rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie, tj. zmiany nazwy parku. Jak wynika z orzecznictwa sądów administracyjnych, właściwość rzeczową rady gminy do nadawania nazw skwerom, parkom i innym podobnym obiektom należy wywieść z art. 18 ust. 1 w zw. z art. 7 ust. 1 pkt 12 ustawy o samorządzie gminnym. Art. 18 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż *do właściwości rady gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, o ile ustawy nie stanowią inaczej*. Podejmowanie uchwał w przedmiocie nadawania nazw parkom nie należy do wyłącznych kompetencji rady gminy, wymienionych w art. 18 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym. Takie uprawnienie rady gminy można jednak wyprowadzić na podstawie powołanego art. 18 ust. 1 w zw. z art. 7 ust. 1 pkt 12 ustawy o samorządzie gminnym. Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 12 ustawy o samorządzie gminnym, *zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy*. W szczególności zadania własne obejmują sprawy zieleni gminnej i zadrzewień (por. wyrok

Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 26 marca 2007 r., sygn. akt IV SA/Gl 49/07, publ. LEX nr 356459).

Reasumując, Rada Miejska w Bytomiu w sposób nieprawidłowy przyjęła, że podmiotem właściwym do rozpatrzenia przedmiotowej petycji jest Prezydent Miasta, podczas gdy w świetle obowiązujących regulacji postulaty podniesione w petycji odnoszą się kwestii mieszczących się w sferze kompetencji Rady. Skoro Rada Miejska jest właściwa do zmiany nazwy parku, petycja w tym przedmiocie powinna zostać rozpatrzona przez Radę. Tymczasem Rada w niniejszej sprawie przekazała petycję do rozpatrzenia Prezydentowi Miasta, co nastąpiło z naruszeniem art. 6 ust. 1 ustawy, bowiem Prezydent Miasta nie ma kompetencji do rozstrzygnięcia sprawy będącej przedmiotem petycji, tj. zmiany nazwy parku, co za tym idzie nie jest organem właściwym do rozpatrzenia przedmiotowej petycji.

Rada równolegle w § 1 uchwały poparła treść petycji. Poparcie petycji nie może być uznane za jej rozpatrzenie, a podjęta uchwała nie spełnia wymogów zawiadomienia o sposobie załatwienia petycji, o którym mowa w art. 13 ust. 1 ustawy. Poparcie petycji ma charakter działania niewładczego, tymczasem merytoryczne rozpatrzenie petycji, do którego zobligowana jest Rada w analizowanej sprawie, powinno zakończyć się zawiadomieniem podmiotu wnoszącego petycję o sposobie jej załatwienia ze wskazaniem w szczególności, czy i w jakim zakresie jego wniosek został albo nie został uwzględniony, czy w tej sprawie podjęto albo zostaną podjęte określone czynności związane z realizacją petycji oraz jakie argumenty i motywy przemawiały za określonym stanowiskiem podmiotu rozpatrującego petycję (Jaśkiewicz J. [w:] Ustawa o petycjach. Komentarz, LEX/el. 2015, art. 13). W analizowanej uchwale Rada nie zawarła takich informacji o działaniach podejmowanych w zw. z rozpatrzeniem petycji, lecz zdecydowała, że petycję ma rozpatrzyć organ niewłaściwy.

Z wyżej opisanych przyczyn, konieczne jest stwierdzenie nieważności uchwały w całości, jako sprzecznej z art. 6 ust. 1 ustawy w zw. z art. 19 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego oraz art. 18 ust. 1 w zw. z art. 7 ust. 1 pkt 12 ustawy o samorządzie gminnym.

Powyżej opisane uchybienie należy zaliczyć do kategorii istotnych naruszeń prawa. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, a sprzeczność ta jest oczywista, bezpośrednia, i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją. Chodzi tu o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego. W takiej sytuacji konieczne jest stwierdzenie nieważności aktu, czyli jego wyeliminowanie z obrotu prawnego z mocą *ex tunc*, co powoduje, że dany akt, czy jego część nie wywołuje skutków prawnych od daty jego podjęcia (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 marca 2017 r., sygn. akt II SA/Wa 2197/16, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 859/18, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 9 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Gd 693/18; CBOSA).

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Mając powyższe na uwadze, wszczęcie postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały Nr LXXXVII/1110/23 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie stanowiska Rady Miejskiej dotyczącego petycji - w całości, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie:

Stronie przysługuje prawo złożenia wyjaśnień w sprawie.

Termin na wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego upływa z dniem **21 stycznia 2024 r.**

Z upoważnienia Wojewody Śląskiego

Iwona Andruszkiewicz

Wydział Nadzoru Prawnego - Zastępca Dyrektora

Wydziału Nadzoru Prawnego

